

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавського державного аграрного університету

***IX Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**10 листопада 2022 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, в.о. ректора Полтавського державного аграрного університету.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. 157 с.

У збірнику надруковані матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

© Колектив авторів, 2022 рік

© Полтавський державний аграрний університет

Оцінювання показників стану оборотних активів проводиться за двома напрямками [2, с. 363]:

1. Порівняння фактичних значень коефіцієнтів, розрахованих на дату складання балансу, із нормативними значеннями (табл. 1), що дасть змогу сформулювати висновок про фінансову стійкість, недостатню фінансову стійкість або фінансову нестійкість підприємства за відповідним показником.

2. Порівняння фактичних значень коефіцієнтів у динаміці з метою визначення тенденцій у зміні фінансової стійкості підприємства. При цьому формулюється висновок про поліпшення (погіршення) фінансового стану з погляду оцінювання фінансової стійкості підприємства за відповідним відносним показником.

Література:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07 лютого 2013 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 04.11.2022).

2. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 815 с.

**Катерина Капашина, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАЙНОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Зазвичай аналіз фінансового стану підприємства починається з оцінювання складу, структури та динаміки сукупного капіталу, під яким розуміють, з одного боку, загальну суму господарських засобів (майнових ресурсів), які має у своєму розпорядженні підприємство (актив балансу), а з іншого – суму джерел утворення цих засобів (пасив балансу).

Форма і склад статей балансу (звіту про фінансовий стан) визначаються НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2], а розкриття інформації за окремими статтями – Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності [1].

Загальна вартість майнових ресурсів (джерел формування капіталу) підприємства дорівнює валюті балансу (актив, рядок 1300 = пасив, рядок 1900). Якщо актив балансу позначити через A , його розділи – A_I , A_{II} , A_{III} , а окремі статті – a_1 , a_2 , a_3 , ..., a_n , можна побудувати математичні моделі формування майнових ресурсів. Так, підсумок активу балансу дорівнює сумі необоротних активів (A_I), оборотних активів (A_{II}), і необоротних активів, утримуваних для продажу, та груп вибуття (A_{III}):

$$A = AI + AII + AIII. \quad (1)$$

$$\text{Одночасно } A = a1 + a2 + a3 + \dots + an. \quad (2)$$

$$\text{Отже, } A = AI + AII + AIII = a1 + a2 + a3 + \dots + an. \quad (3)$$

Відповідно до НП(С)БО 1 активи – ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому [2]. Це визначення містить кілька ключових положень:

1) виникнення активів у результаті минулих подій, тобто господарська операція чи інша подія, що забезпечує збільшення прав на вигоду або контроль над нею, вже відбулася;

2) здійснення контролю підприємством, що дає йому можливість контролювати майбутні вигоди, які очікується одержати від використання ресурсів;

3) майбутні економічні вигоди, втілені в активи, є потенціалом, який сприяє надходженню грошових коштів.

Кожне підприємство, враховуючи характер використання майнових ресурсів (господарських засобів) та особливості діяльності, поділяє активи на необоротні та оборотні.

Необоротні активи (НП(С)БО 1) – всі активи, що не є оборотними [2]. Отже, необоротні активи – це ресурси, які утримуються підприємством більше дванадцяти місяців або одного операційного циклу (якщо він перевищує дванадцять місяців) з метою отримання у майбутньому економічних вигод, пов'язаних з їх використанням.

До необоротних активів (розділ I активу балансу «Необоротні активи», рядок 1095) належать: нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; основні засоби; інвестиційна нерухомість; довгострокові біологічні активи; довгострокові фінансові інвестиції; довгострокова дебіторська заборгованість; відстрочені податкові активи; інші необоротні активи.

Оборотні активи (НП(С)БО 1) – гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу [2].

До оборотних активів (розділ II активу «Оборотні активи», рядок 1195) належать: запаси; поточні біологічні активи; дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги; дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами, з бюджетом (у тому числі з податку на прибуток); інша поточна дебіторська заборгованість; поточні фінансові інвестиції; гроші та їх еквіваленти; витрати майбутніх періодів; інші оборотні активи.

Оборотні активи можуть перебувати у сфері виробництва (виробничі запаси, поточні біологічні активи, незавершене виробництво) та у сфері обігу (готова продукція, товари, кошти у розрахунках, короткострокові фінансові вкладення, гроші в касі, на рахунках у банках тощо).

У розділі III активу балансу «Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття» (рядок 1200) відображається вартість необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу, що визначається відповідно до НП(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність».

Актив балансу щодо формування майнових ресурсів підприємства побудовано за принципом нетто-балансу: основні засоби і нематеріальні активи враховуються за залишковою вартістю; інвестиційна нерухомість – за справедливою вартістю; дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги – за чистою реалізаційною вартістю; запаси – за вирахуванням недостач, уцінок, знижок [3, с. 97-98].

Література:

1. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України № 433 від 28 березня 2013 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/sp:max100> (дата звернення: 04.11.2022).

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07 лютого 2013 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 04.11.2022).

3. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 815 с.

**Яна Кваша, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Антон Лимар, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Полтавський державний аграрний університет**

ВПЛИВ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА РІВЕНЬ ЙОГО ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ

Для здійснення господарської діяльності сучасними підприємствами, незалежно від форм власності та галузей, використовуються виробничі запаси, що є найбільш важливою та, однозначно, значною частиною активів (і зокрема оборотних) підприємства. Отже, від процесу управління запасами в значній мірі залежить точність як визначення майбутнього прибутку підприємства, так і його фінансово-економічний стан, конкурентоспроможність на відповідному ринку та рівень ефективності роботи.

Термін «запаси» в Україні сформувався з прийняттям національних положень бухгалтерського обліку. Згідно з П(С)БО 9 «Запаси» тлумачення терміну наступне: запаси - активи, які утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;

Олексій Зоря, д.е.н., професор,
 професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
 Дмитро Буряк, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Ярослав Сіора, здобувач вищої освіти СВО Магістр
 Полтавський державний аграрний університет
 УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСУВАННЯ ТА ЗАЛУЧЕННЯ
 ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО 53

Олексій Зоря, д.е.н., професор,
 професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
 Діана Мауер, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
 Полтавський державний аграрний університет
 РОЛЬ НЕЙРОФІНАНСІВ В ПРИЙНЯТТІ
 ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ 54

Яна Калініченко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
 професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
 Полтавський державний аграрний університет
 ПОКАЗНИКИ СТАНУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ОЦІНЮВАННІ
 ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 56

Катерина Капашина, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
 професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
 Полтавський державний аграрний університет
 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАЙНОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА.. 58

Яна Кваша, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Антон Лимар, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Полтавський державний аграрний університет
 ВПЛИВ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА
 НА РІВЕНЬ ЙОГО ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ..... 60

Зоряна Котенко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Вадим Ряса, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Ольга Лега, к.е.н., доцент,
 професор кафедри обліку і оподаткування
 Полтавський державний аграрний університет
 КОЕФІЦІЄНТНИЙ АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА..... 62